

Máy phá rung tự động

Cẩm nang dành cho bệnh nhân

© 2001 NSPI

1. Lời mở đầu

Các chương trình nghiên cứu bắt đầu từ đầu thập niên 60 hầu tạo nên một máy có tác dụng hiệu quả trong việc giúp bệnh nhân ngăn chặn những cơn nhịp tim nhanh xảy ra bất kỳ thời điểm nào. Kết quả là máy phá rung tự động (MPRTĐ) ngày nay.

Bác sĩ đã đề nghị bạn được cấy một MPRTĐ nhằm trị các nhịp tim thất thường. Trên 100.000 người mỗi năm được cấy một MPRTĐ.

MPRTĐ liên tục theo dõi nhịp tim và tự động điều trị các nhịp tim thất thường để mang lại cho bạn được một đời sống bình thường. Sau khi được cấy một MPRTĐ, hầu hết bệnh nhân đã trở lại với cuộc sống bình thường (làm việc, đi du lịch, hoạt động thể thao, ...) như trước khi bị các cơn loạn nhịp tim. Trước khi dần dần trở lại cuộc sống bình thường, bạn cũng cần biết một vài điều về MPRTĐ.

Mục đích của cẩm nang này là giải thích cho bạn hoạt động của MPRTĐ, khuyên bạn về lối sống với MPRTĐ, và trả lời các thắc mắc của bạn về MPRTĐ trong người bạn.

Tuy nhiên, bác sĩ sẽ chỉ dẫn bạn về tình trạng riêng của bạn. Đôi khi, các chỉ dẫn này sẽ khác các tài liệu trong cẩm nang này do tình trạng đặc biệt của bạn. Bạn nên theo các lời chỉ dẫn của bác sĩ vì bác sĩ hiểu rõ hơn bệnh trạng của bạn.

Bạn hãy đề nghị gia đình và các người thân của bạn cùng đọc cẩm nang này để họ hiểu rõ tình trạng của bạn hầu có thể tiếp tục trợ giúp bạn trong đời sống gia đình.

Chúng tôi nghĩ rằng bạn sẽ có những câu hỏi về bệnh trạng của bạn và về MPRTĐ sau khi đọc xong cẩm nang này. Vậy trong khi đọc, bạn hãy viết xuống các câu hỏi, và hãy bàn lại bác sĩ của bạn.

2. Tại sao cần MPRTĐ

Để giúp bạn hiểu ảnh hưởng loạn nhịp tim đối với cơ thể, cần phải hiểu về cơ chế hoạt động một tim khỏe. Tim có bốn buồng. Hai buồng trên gọi là hai buồng nhĩ. Các buồng dưới gọi là thất.

Mỗi nhịp đập của tim xuất phát từ một vị trí trên nhĩ gọi là nút xoang. Nút xoang phát ra một xung điện. Xung điện sẽ chạy trong toàn tim, làm cho tim co lại và bơm máu. Vì vậy nút xoang được gọi là bộ phận tạo nhịp thiên nhiên. Sau mỗi nhịp tim, các cơ tim nghỉ và cùng lúc các buồng tim sẽ nhận máu mới. Nhịp tim thông thường từ 60 đến 100 lần một phút. Nhờ các nhịp đập này, máu sẽ lưu chuyển mang oxy và các chất dinh dưỡng đến các nơi trong thân thể.

2.1 Loạn nhịp

Một cơn loạn nhịp xảy ra khi nhịp tim hoặc cao quá, thấp quá, hay không đều.

Nhịp nhanh thất (NT)

Hiện tượng này có nhiều nguyên do. Khi các xung điện phát xuất từ một buồng thất với nhịp cao hơn 100 chu kỳ phút trong ba chu kỳ, thì gọi là nhịp nhanh thất. Trong một cơn NT, mỗi cơ bóp tim không hiệu lực bằng lúc thường nên lượng máu được bơm giảm xuống. Vì vậy thân thể và não sẽ thiếu oxy nên gây nên hiện tượng mờ mắt, chóng mặt, choáng váng và ngất.

Rung thất (RT)

Cũng có khi các xung điện phát xuất từ nhiều nơi trong thất với nhịp nhanh. Mỗi xung sẽ làm cho các cơ tim gần đó co lại. Khi hiện tượng này xảy ra, nhịp tim sẽ cao và bất thường làm cho máu không còn bơm được nữa. Đây là hiện tượng rung thất. RT sẽ tạo nên những nhịp cao trên 300 chu kỳ phút và sẽ làm người bệnh ngất đi vì thiếu oxy trên não. Nếu không chữa trị ngay, RT sẽ đưa đến tử vong.

Nhịp chậm (NC)

Ngoài các cơn nhịp nhanh, cũng có khi tim của người bệnh đập quá chậm. Đây là nhịp tim chậm, và thường xảy ra khi các đường dẫn truyền xung điện bị chậm lại hay bị đứt đoạn. Trong cơn NC, nhịp tim không có đủ để cung ứng lượng máu đầy đủ cho thân thể. Vì vậy người bệnh sẽ mau mệt và có thể té xỉu.

Chữa trị các cơn loạn nhịp tim

Có thể dùng dược liệu để trị các cơn nhanh thất và rung thất. Tuy nhiên có trường hợp dược liệu không công hiệu và cần phải dùng xung kích thích (tạo nhịp) hoặc sốc điện để đem tim trở lại với nhịp bình thường. MPRTĐ có thể dùng các cách điều trị sau đây để chữa trị các cơn loạn nhịp tim:

Kích thích nhanh. Nếu nhịp tim của bạn nhanh và đều, thì có thể dùng một đợt xung điện thấp và nhanh để phá cơn loạn nhịp và đem tim trở lại với nhịp bình thường. Bạn có thể không nhận biết khi các đợt xung này phát ra.

Sốc nhỏ. Nếu nhịp tim bạn quá cao để có thể phá với kích thích nhanh, một sốc điện nhỏ có thể được dùng để phá cơn nhanh thất. Bạn có thể sẽ cảm nhận loại điều trị này.

Sốc phá rung. Nếu nhịp quá nhanh và không đều, một sốc điện mạnh sẽ được dùng để phá cơn rung thất. Chắc bạn sẽ cảm nhận loại điều trị này.

Tạo nhịp. Khi nhịp tim bạn xuống quá thấp, MPRTĐ sẽ kích thích tim để giữ một nhịp tối thiểu. Loại điều trị này giống như là với máy tạo nhịp và bạn sẽ không cảm nhận được.

2.3 Chống chỉ định

Trong các trường hợp sau đây, bác sĩ sẽ không cấy MPRTĐ:

- Các người bệnh với các nhịp nhanh hiếm nghèo tạm thời hay do nguyên do có thể thay đổi được, như những trường hợp sau đây:
  - ngay sau một cơn nhồi máu cơ tim
  - do thuốc digitalis (thuốc dùng trị bệnh tim) quá liều
  - chết đuối
  - điện giật